

27 Ιανουαρίου, 1994

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ,

Εφεσείουσα,

v.

ΚΥΠΡΟΥΛΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ,

*Εφεσίβλητης.**(Πολιτική Έφεση Αρ. 8116)*

Έφεση — Αξιολόγηση μαρτυρίας από το πρωτόδικο Δικαστήριο — Είχε αξιολογηθεί και αιτιολογηθεί σωστά και δεν παρεχόταν οποιοδήποτε έρεισμα για επέμβαση του Εφετείου.

Η εφεσείουσα αξίωσε από την εφεσίβλητη την ειδική εκτέλεση γραπτής σύμβασης ημερομηνίας 28.4.84, δυνάμει της οποίας η εφεσείουσα αγόρασε από την εφεσίβλητη 35 μετοχές στην ΣΟΔΑΠ έναντι του ποσού των £1800. Οι εκδοχές των διαδίκων ήσαν εκ διαμέτρου αντίθετες. Η εφεσείουσα ισχυρίσθηκε ότι με την υπογραφή της σύμβασης πλήρωσε στην εφεσίβλητη, μετά από παράκλησή της, πόσο £1.300, αντί τις £100 της προκαταβολής μόνο, όπως είχε υποχρέωση. Η εφεσίβλητη παραδέχθηκε ότι εισέπραξε το ποσό των £1.300 την ίδια μέρα, αλλά ισχυρίσθηκε ότι οι £1.200 ήταν το υπόλοιπο του τιμήματος αγοράς δύο αμπελιών της εφεσίβλητης από την κόρη της εφεσείουσας, που τότε ήταν ανήλικη. Στις 22.9.84 η εφεσίβλητη είχε απευθύνει διπλοουστημένη επιστολή προς την εφεσείουσα με την οποία την καλούσε να εξοφλήσει το υπόλοιπο του τιμήματος εκ £1.700 και να καθορίσει ημερομηνία για την μεταβίβαση των μετοχών. Στην επιστολή αυτή η εφεσείουσα δεν απάντησε και ακολούθησε δεύτερη επιστολή την 1.11.84 με την οποία η εφεσίβλητη ακύρωσε την συμφωνία πώλησης των μετοχών λόγω μη καταβολής του υπολοίπου του τιμήματος πώλησης. Τότε μόνο η εφεσείουσα με επιστολή της ζήτησε την μεταβίβαση των μετοχών αρνούμενη τους ισχυρισμούς της εφεσίβλητης.

Σχετικά με την ισχυριζόμενη πώληση των δύο αμπελιών η εφεσεί-

ουσα ισχυρίστηκε ότι το ποσό των £1.300 δεν είχε σχέση με την πώληση αυτή και επικαλέστηκε το γεγονός ότι στο Κτηματολόγιο είχε δηλωθεί σαν τίμημα πώλησης κατά την μεταβίβαση μόνο ποσό £600, που κατά τον ισχυρισμό της εφεσείουσας το είχε πληρώσει σε μετρητά. Σ' αυτό η εφεσίβλητη αντέτεινε ότι κατά τον Νοέμβριο 1983 είχε συναφθεί συμφωνία μεταξύ αυτής και της εφεσείουσας που ενεργούσε για λογαριασμό της κόρης της για την αγορά των δύο αμπελιών αντί £1.500, ότι τότε είχαν πληρωθεί έναντι £300 και είχε παραμείνει υπόλοιπο £1.200. Στις 28.4.84, όταν η εφεσείουσα ειδοποίησε την εφεσίβλητη ότι θα μεταβιβάζονταν τα δύο αμπέλια στην ίδια την εφεσείουσα και όχι στην κόρη της, υπογράφηκε και η συμφωνία για την πώληση των 35 μετρώων, και η εφεσείουσα πλήρωσε £100 την προκαταβολή και £1.200 το υπόλοιπο του τιμήματος πώλησης των δύο αμπελιών ήτοι συνολικά £1.300. Στο Κτηματολόγιο δηλώθηκε χαμηλότερο ποσό, όπως ισχυρίστηκε η εφεσίβλητη, μετά από επιμονή της ίδιας της εφεσείουσας.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού αξιολόγησε την μαρτυρία, αποδέχθηκε σαν αληθινή την εκδοχή της εφεσίβλητης και απόρριψε αυτή της εφεσείουσας. Ιδιαίτερα, αναφέρθηκε στο γεγονός της μη απάντησης στην επιστολή της εφεσίβλητης με την οποία ζητείτο η καταβολή του υπολοίπου τιμήματος, ως επίσης και στην αδυναμία της εφεσείουσας να δείξει από που είχαν προέλθει οι £600 που, όπως ισχυρίστηκε, είχε καταβάλει σε μετρητά στην εφεσίβλητη κατά την μεταβίβαση των αμπελιών. Το Δικαστήριο απόρριψε την αγωγή και επιδίκασε υπέρ της εφεσείουσας μόνο το ποσό των £100 που είχε καταβάλει σαν προκαταβολή. Κατ'έφεση η εφεσείουσα πρόσβαλε την αξιολόγηση της μαρτυρίας από το πρωτόδικο Δικαστήριο.

Αποφασίσθηκε ότι:

Το πρωτόδικο Δικαστήριο είναι το κατ'έξοχήν αρμόδιο για την αξιολόγηση της μαρτυρίας και την μόρφωση κρίσης ως προς την αξιοπιστία των μαρτύρων. Στην προκειμένη περίπτωση η μαρτυρία είχε αναλυθεί με λεπτομέρεια και τα ευρήματα του Δικαστηρίου είχαν αιτιολογηθεί πλήρως και πειστικά και δεν παρεχόταν οποιοδήποτε έρεισμα για επέμβαση από το Εφετείο.

Η έφεση απορρίφθηκε, με έξοδα.

35 Έφεση.

Έφεση από την ενάγουσα κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου (Ερωτοκρίτου, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 16 Μαρτίου, 1990 (Αρ. Αγωγής 615) με την οποία διατάχθηκε όπως πληρω-

σει το ποσό των £200 έναντι του ποσού που πληρώθηκε για το τίμημα που συμφώνησε να καταβάλει στην εναγόμενη για την αγορά 35 μετοχών της ΣΟΔΑΠ.

E. Κωμοδρόμος και Α. Λάρδος, για την Εφεσείουσα.

A. Δημητριάδης, για την Εφεσίβλητη.

5

Cur. adv. vult.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ. Κωνσταντινίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Η αντιδικία αφορούσε στη διαφορετική εκδοχή των δυο πλευρών ως προς

10

(α) το ποσό που πληρώθηκε έναντι του τιμήματος που συμφώνησε να καταβάλει η ενάγουσα-εφεσείουσα στην εναγομένη-εφεσίβλητη για την αγορά 35 μετοχών της ΣΟΔΑΠ και

(β) την επακόλουθη ευθύνη για τη μη εκπλήρωση της σύμβασης για την πώληση των μετοχών.

15

Το Πρωτόδικο Δικαστήριο δέχθηκε την εκδοχή της εφεσίβλητης πως της είχε πληρωθεί μόνο η συμφωνηθείσα προκαταβολή των £100, πως η εφεσείουσα κάλυψε ακόμα και στις γραπτές οχλήσεις για πληρωμή του υπολοίπου των £1.700 και πως, στο τέλος, δικαίως η εφεσίβλητη τερμάτισε τη συμφωνία. Απέρριψε τον ισχυρισμό της εφεσείουσας πως είχε πληρώσει όχι £100 αλλά £1.400 έναντι του τιμήματος και πως ήταν η εφεσίβλητη που παρέλειψε, κατά παράβαση της σύμβασής τους, να της μεταβιβάσει τις μετοχές. Η αξίωση της εφεσείουσας για ειδική εκτέλεση της σύμβασης ή για επιστροφή του κατ' ισχυρισμόν πληρωθέντος ποσού όπως και για αποζημιώσεις, απορρίφθηκε. Επιδικάστηκε υπέρ της το ποσό των £100 το οποίο, σύμφωνα με την απόφαση, πράγματι πληρώθηκε στην εφεσίβλητη ως προκαταβολή.

20

25

Με την έφεση αμφισβητείται η ορθότητα της κρίσης του πρωτόδικου Δικαστηρίου ως προς την αξιοπιστία των μαρτύρων και, γενικά, η διαπίστωση του ως προς τα πραγματικά γεγονότα. Η εφεσείουσα υποστήριξε πως κανένας από τους λόγους που δόθηκαν δεν ευσταθούσε και πως το πρωτόδικο Δικαστήριο όφειλε να είχε δεχθεί τη δική της εκδοχή.

30

Η εφεσείουσα ισχυρίστηκε ότι την υπογραφή της γραπτής σύμβασης για την αγορά των μετοχών και την πληρωμή των £100 της προκαταβολής, ακολούθησε, την ίδια μέρα, παράκληση της εφεσίβλητης για πληρωμή επιπρόσθετου ποσού για να καλύψει οικονομικές της ανάγκες. Πράγματι της πλήρωσε με επιταγή το ποσόν των 5 £1.300 για να αντιμετωπίσει όμως στη συνέχεια την επί μήνες παράλειψη της εφεσίβλητης να της μεταβιβάσει τις μετοχές, παρά τις υποσχέσεις της.

Η εκδοχή της εφεσείουσας άφηne αναπάντητο ένα βασικό ερώτημα. Οι εφεσίβλητοι της είχαν απευθύνει διπλοσυστημένη επιστολή ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 1984 με την οποία της εξητείτο το ποσό των £1.700 ως υπόλοιπο του τιμήματος και ο καθορισμός ημερομηνίας για τη μεταβίβαση των μετοχών. Δεν αμφισβητείται ότι η εφεσείουσα παρέλαβε την επιστολή. Αν η εκδοχή της ήταν αληθινή 15 θα έπρεπε να είχε αντιδράσει. Δεν αντέδρασε και ακολούθησε και δεύτερη διπλοσυστημένη επιστολή ημερομηνίας 1 Νοεμβρίου 1984, ακυρωτική της σύμβασης. Ήταν μόνο τότε που με δική της επιστολή, χωρίς να αναφέρεται στο βασικό ισχυρισμό της εφεσίβλητης ως προς το υπόλοιπο που είχε απομείνει, ζήτησε τη μεταβίβαση των μετοχών αρνούμενη γενικά ότι παρέβη τους όρους της συμφωνίας τους. Το πρωτόδικο Δικαστήριο σχολίασε τη στάση της εφεσείουσας και ορθά τη θεώρησε ως αφύσικη και ως ενδεικτική της αναξιπιστίας της. 20

Υπάρχει όμως το ποσό των £1.300 που αναμφίβολα εισέπραξε η εφεσίβλητη. Η εξήγηση της ήταν πειστική. Τη συνοψίζουμε. Στις 26 Νοεμβρίου 1983 συμφωνήθηκε μεταξύ της μητέρας της για λογαριασμό της και της κόρης της εφεσείουσας, να πωληθούν στη δεύτερη δύο αμπέλια της προς £1.500 και οι 35 μετοχές της ΣΟΔΑΠ προς £1.800. Συντάχθηκε έγγραφο το οποίο και υπέγραψαν. Έναντι του συνολικού ποσού των £3.300 πληρώθηκαν από την κόρη της εφεσείουσας £300. Το υπόλοιπο θα πληρωνόταν στις 30 Μαΐου 1984 οπότε και θα πραγματοποιούνταν οι μεταβιβάσεις. Πριν την υλοποίηση των συμφωνηθέντων, η εφεσείουσα ειδοποίησε την εφεσίβλητη πως θα υποκαθιστούσε την κόρη της ως αγοράστρια. Η εφεσίβλητη δέχτηκε εφόσον το τίμημα θα παρέμενε το ίδιο και στις 28 Απριλίου 1984 μεταβιβάστηκαν τα δύο αμπέλια στο όνομα της εφεσείουσας. Η εφεσείουσα πλήρωσε στην εφεσίβλητη £1.300. Με τις £1.200 ξοφλήθηκε το τίμημα των αμπελιών αφού λογαριάστηκαν και οι £300 που πλήρωσε η κόρη της εφεσείουσας. Οι υπόλοιπες 40 £100 θα αποτελούσαν την προκαταβολή για τις μετοχές σε σχέση με τις οποίες υπεγράφη νέο έγγραφο ημερομηνίας 28 Απριλίου 1984. Το γεγονός της πληρωμής των £100 όπως και το υπόλοιπο των

1.700 που απέμεινε, βεβαιώθηκαν στο έγγραφο.

Η εφεσείουσα προσπάθησε να αποτρέψει την αναφορά στην συμφωνία με την κόρη της και την προσαγωγή του εγγράφου που υπεγράφη. Η κόρη της δεν ήταν διάδικος και η μαρτυρία για τη συμφωνία που υπέγραψε, ήταν όπως έλεγε, άσχετη. Περιέλαβε το γεγονός της αποδοχής της μαρτυρίας αυτής και της θεώρησης ως ενισχυτικής της μαρτυρίας της εφεσίβλητης, στους λόγους της έφεσής της. Δεν έχει δίκαιο. Αν όχι οτιδήποτε άλλο, ήταν η υπόθεση της εφεσίβλητης πως τις £300 από το συμφωνηθέν τίμημα των αμπελιών τις είχε εισπράξει όχι από την εφεσείουσα αλλά από την κόρη της. Τα γεγονότα που προηγήθηκαν της εμφάνισης της ίδιας της εφεσείουσας στο προσκήνιο, ήταν συνυφασμένα με τις εξελίξεις. Παρείχαν την εξήγηση όσων συνέβησαν κατά την εκδοχή της εφεσίβλητης, στη συνέχεια.

Η εφεσείουσα αν και δεν αρνήθηκε ότι αγόρασε και τα αμπέλια δήλωσε άγνοια της συμφωνίας που υπέγραψε η κόρη της η οποία, πρέπει να σημειωθεί, ήταν τότε ανήλικη. Ίακίωμα και όταν μετά τη διακοπή της ακρόασης συνεχίστηκε η αντεξέταση της σε άλλη ημερομηνία. Ο ισχυρισμός της πως δεν ενδιαφέρθηκε να ρωτήσει την κόρη της η οποία και δεν κλήθηκε ως μάρτυρας γιατί δεν είχε λόγο να το κάμει ή γιατί δεν είχαν συνεννοηθεί για μέρες ενώ κατοικούσε στο ανάγειο του σπιτιού της, φυσιολογικά θεωρήθηκε ως μια ακόμα ένδειξη της αναξιπιστίας της.

Η εφεσείουσα ισχυρίστηκε πως πράγματι αγόρασε τα δυο αμπέλια αλλά μόνο προς £600, ποσό το οποίο και πλήρωσε σε μετρητά, όπως δηλώθηκε και στο Κτηματολόγιο. Σ' αυτή τη δήλωση επικεντρώθηκαν και τα επιχειρήματά της. Δεν έδωσε πειστική εξήγηση γιατί πλήρωσε σε μετρητά ενώ σύμφωνα με άλλο σημείο της μαρτυρίας της, πληρωμές ποσών πέραν των £80 τις έκαμνε συνήθως με επιταγή. Ούτε μερίμνησε για την προσαγωγή μαρτυρίας που θα επαλήθευε τον ισχυρισμό της για την απόσυρση τέτοιου ποσού από τραπεζικό λογαριασμό.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο δέχτηκε τη μαρτυρία της εφεσίβλητης ως ανταποκρινόμενη στην αλήθεια. Η εφεσίβλητη εξήγησε πως η ίδια η εφεσείουσα της ζήτησε να δηλωθεί μικρότερο ποσό για να καταβληθούν λιγότερα τέλη. Ήταν η μόνη μεταβίβαση κτήματος που είχε κάμει στη ζωή της και δέχτηκε. Μέσα στα πλαίσια του συνόλου των γεγονότων ήταν ανοικτό για το Δικαστήριο να δεχτεί αυτή την εξήγηση.

- Υπάρχει ένα τελευταίο σημείο που πρέπει να σχολιάσουμε. Η εφεσείουσα, με βάση τη συμφωνία, θα χρησιμοποιούσε τις μετοχές πριν από τη μεταβίβασή τους για την παράδοση σταφυλιών. Ενοικίασε όμως άλλες και το ερώτημα ήταν γιατί. Ισχυρίστηκε πως ο γραμματέας της Συνεργατικής του Στρουμπιού από τον οποίο θα τις παρελάμβανε της έδειξε δήλωση της εφεσίβλητης με την οποία απαγόρευε την χρησιμοποίησή τους από την εφεσείουσα. Ο γραμματέας της Συνεργατικής που κλήθηκε ως μάρτυρας από την εφεσίβλητη διέψευσε την εφεσείουσα
- 10 Μελετήσαμε όλες τις εισηγήσεις που υποβλήθηκαν. Δεν έχουμε ικανοποιηθεί ότι θεμελιώθηκε λόγος για παρέμβασή μας. Το πρωτόδικο Δικαστήριο το οποίο, όπως σε κάθε τέτοια περίπτωση επιλαμβάνεται, είναι το κατ' εξοχήν αρμόδιο για την αξιολόγηση της μαρτυρίας και τη μόρφωση κρίσης ως προς την αξιοπιστία των μαρτύρων, ανέλυσε τη μαρτυρία στη λεπτομέρειά της και αιτιολόγησε πειστικά τη τελική του κατάληξη. Η έφεση αποτυγχάνει και απορρίπτεται με έξοδα υπέρ της εφεσίβλητης. Ενόψει των διαπιστώσεων του πρωτόδικου Δικαστηρίου, το Πρωτοκολλητήριο να εφοδιάσει τον Γενικό Εισαγγελέα με αντίγραφο της απόφασης.
- 20 *Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.*